

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2017)0341

A géntechnológiával módosított DAS-68416-4 számú szójabab

Az Európai Parlament 2017. szeptember 13-i állásfoglalása a géntechnológiával módosított DAS-68416-4 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (D051451 – 2017/2780(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a géntechnológiával módosított DAS-68416-4 szójababot, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (D051451),
- tekintettel a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 7. cikke (3) bekezdésére, 9. cikke (2) bekezdésére, 19. cikke (3) bekezdésére és 21. cikke (2) bekezdésére,
- tekintettel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2017. június 12-i szavazására, ahol nem nyilvánítottak véleményt,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² 11. és 13. cikkére,
- tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) által 2017. január 26-án elfogadott és 2017. március 16-án közzétett véleményre³,
- tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmus szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló

¹ HL L 268., 2003.10.18., 1. o.

² HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

³ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4719>

182/2011/EU rendelet módosításáról szóló, 2017. február 14-i európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2017)0085, COD(2017)0035),

- tekintettel a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezését kifogásoló korábbi állásfoglalásaira¹,

¹ – 2014. január 16-i állásfoglalás a Lepidoptera rendbe tartozó egyes kártevőkkel szembeni ellenálló képesség érdekében géntechnológiával módosított kukoricakészítménynek (*Zea mays* L., 1507 vonal) a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti termesztés céljából történő forgalomba hozataláról szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (HL C 482., 2016.12.23., 110. o.).

– 2015. december 16-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított NK603 × T25 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló, 2015. december 4-i (EU) 2015/2279 bizottsági végrehajtási határozatról (Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0456).

– 2016. február 3-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított MON 87705 x MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0040).

– 2016. február 3-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított MON 87708 x MON 89788 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0039).

– 2016. február 3-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított FG72 (MST-FGØ72-2) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0038).

– 2016. június 8-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 kukoricát, vagy két vagy három ilyen eseményt ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricákat tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0271).

– 2016. június 8-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított szegfű (*Dianthus caryophyllus* L., SHD-27531-4-es vonal) forgalomba hozataláról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0272).

– 2016. október 6-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított MON 810 kukoricaszemek termesztés céljából történő forgalomba hozatalára vonatkozó engedély megújításáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0388),

– 2016. október 6-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított MON 810 kukoricatermékek forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0389),

– 2016. október 6-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított Bt11 kukoricaszemek termesztés céljából történő forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0386).

– 2016. október 6-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított 1507 kukoricaszemek termesztés céljából történő forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0387).

– 2016. október 6-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913 gyapotot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek

- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 106. cikkének (2) és (3) bekezdésére,
- A. mivel 2011. január 25-én a Dow AgroSciences Europe az 1829/2003/EK rendelet 5. és 17. cikkével összhangban kérelmet nyújtott be Hollandia illetékes nemzeti hatóságához a géntechnológiával módosított DAS-68416-4 szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmányok forgalomba hozatalára vonatkozóan; mivel a kérelem a termesztés kivételével kiterjed a géntechnológiával módosított DAS-68416-4 szójababot tartalmazó vagy abból álló, bármely más szójababhoz hasonló felhasználásra szánt termékek nem élelmiszerként és takarmányként történő forgalomba hozatalára is;
- B. mivel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) 2017. január 26-án az 1829/2003/EK rendelet 6. és 18. cikkének megfelelően kedvező véleményt adott, amelyet 2017. március 16-án tettek közzé¹;
- C. mivel az 1829/2003/EK rendelet kimondja, hogy a géntechnológiával módosított élelmiszer vagy takarmány nem lehet káros hatással az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, és hogy a Bizottság határozatának megszövegezése során figyelembe veszi az uniós jog minden vonatkozó rendelkezését és a kérdéses ügyre vonatkozó egyéb jogszerű tényezőket is;
- D. mivel a három hónapos konzultációs időszak alatt a tagállamok számos kritikus észrevételt tettek²; mivel a legaggasztóbb vizsgálatok rámutattak többek között, hogy „a jelenlegi kérelem és a bemutatott kockázatértékelési adatok nem nyújtanak elég információt ahhoz, hogy egyértelműen kizárható legyen az állati és emberi egészséget érintő káros hatás megléte”, valamint hogy „a kérelmező által eddig benyújtott adatok

forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0390).

– 2017. április 5-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek, valamint a Bt11, 59122, MIR604, 1507 és GA21 genetikai eseményekből kettőt, hármat vagy négyet ötvöző, géntechnológiával módosított kukoricák forgalomba hozatalának a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0123).

– 2017. május 17-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított DAS-40278-9 kukoricát tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0215).

– 2017. május 17-i állásfoglalás a géntechnológiával módosított GHB119 gyapotot (BCS-GHØØ5-8) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozataláról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0214).

¹ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4719>

² G. melléklet – tagállami észrevételek és a GMO-testület válaszai
<http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2011-00052>

nem elegendőek a kérelem értékelésének befejezéséhez”, és „a korlátozott tanulmányok nehézkessé teszik egy teljes kockázatértékelés végrehajtását”;

- E. mivel a tagállamok többek között az alábbiakat kifogásolták: a géntechnológiával módosított szójabab által az emberi és állati egészségre kifejtett hatás vizsgálatának hiánya, amely lehetetlenné teszi a kockázatértékelés befejezését; az összehasonlító értékeléshez kiválasztott helyszíneket és elhelyezkedésüket; azt a tényt, hogy toxikológiai kockázatértékelést nem lehet befejezni, mivel nem végeztek megfelelő toxicitásvizsgálatot a DAS-68416-4 szójababot tartalmazó növényi anyaggal; a géntechnológiával módosított növényeken és metabolitjaikon alkalmazható kiegészítő gyomirtó szerekre vonatkozó információk hiányát; azt a tényt, hogy a táplálkozás-élettani értékelés egy olyan ágazati tanulmányon alapul, amelyből nem vonható le tudományos következtetés; valamint azt a tényt, hogy a kérelmező környezeti felügyeleti tervre vonatkozó javaslata nem felel meg a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló, 2001. március 12-i 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ VII. mellékletében foglalt célkitűzéseknek;
- F. mivel a DAS-68416-4 szójabab ariloxialkanoát-dioxigenáz-12 (AAD-12) fehérjét expresszál, amely ellenállást biztosít a 2,4-diklórfenoxi-ecetsavval (2,4-D) és az egyéb hasonló fenoxialapú gyomirtó szerekkel szemben; mivel foszfinotricin-acetiltranszferázt is expresszál, amely ellenállást biztosít a glufozinát-ammóniumalapú gyomirtó szerekkel szemben;
- G. mivel a független kutatások során aggályok merültek fel a 2,4-D hatóanyagának az embrió fejlődését veszélyeztető, a születési rendellenességek előfordulásának és az endokrin rendszert zavaró kockázatai tekintetében²; mivel a 2,4-D hatóanyag jóváhagyását 2015-ben meghosszabbították, a potenciális endokrin hatásra vonatkozó adatokat a kérelmező továbbra sem nyújtotta be³;
- H. mivel a glufozinát a reprodukciót károsító anyagnak minősül, így a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ kizárási kritériumainak hatálya alá esik; mivel a glufozinátra vonatkozó engedély 2018. július 31-én lejár⁵;
- I. mivel számos szakértő adott hangot aggályának a 2,4-D egyik bomlástermékével, a 2,4-diklórfenollal kapcsolatban, amely jelen lehet importált DAS-68416-4 szójababon; mivel a 2,4-diklórfenol ismert reprodukciós toxicitású endokrin károsító anyag;

¹ HL L 106., 2001.4.17., 1. o.

² <http://www.pan-europe.info/sites/pan-europe.info/files/public/resources/reports/pane-2014-risks-of-herbicide-2-4-d.pdf>

³ A Bizottság (EU) 2015/2033 végrehajtási rendelete (2015. november 13.) a 2,4-D hatóanyagának a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jóváhagyásának meghosszabbításáról és az 540/2011/EU végrehajtási rendelet mellékletének módosításáról (HL L 298., 2015.11.14., 8. o.).

⁴ HL L 309., 2009.11.24., 1. o.

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32015R0404&from=HU>

- J. mivel olajokban és zsírokban könnyen oldódik, a 2,4-diklórfenol a szójabab feldolgozása során várhatóan felgyülemlik a szójaolajban; mivel az emberek által legtöbbet fogyasztott szójatermék a szójaolaj, amely több egyéb termék mellett, néhány anyatej-helyettesítő tápszerben is megtalálható¹;
- K. mivel egy adott termékben nagyobb lehet a 2,4-diklórfenol mennyisége, mint a 2,4-D maradék mennyisége; mivel a 2,4-diklórfenol tekintetében nem határoztak meg uniós maradékanyag-határértéket (MRL);
- L. mivel egy közelmúltban kiadott ENSZ-jelentés rámutat, hogy évente közel 200 000 akut mérgezéses haláleset vezethető vissza a növényvédő szerekre, amelynek 99%-a a fejlődő országokban következik be; mivel az Unió elkötelezte magát a fenntartható fejlesztési célok mellett, amelyek magukban foglalják azt a kötelezettségvállalást, hogy 2030-ra jelentősen csökkenteni kell a veszélyes vegyi anyagok, valamint a levegő, a víz és a talaj szennyezettsége, illetve fertőzöttsége okozta halálesetek és megbetegedések számát (3. fenntartható fejlesztési cél, 3.9. cél), amelynek egyik mutatója a nem szándékos mérgezésnek tulajdonítható mortalitás²; mivel kimutatták, hogy a gyomirtó szernek ellenálló géntechnológiával módosított növények – hagyományos társaikhoz képest – a gyomirtó szerek nagyobb arányú használatát eredményezik³;
- M. mivel az Unió elkötelezett a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia iránt, amelynek célja, hogy minimalizálja az ellentmondásokat és kialakítsa a szinergiákat a különféle uniós szakpolitikák között, többek között a kereskedelem, a környezet és a mezőgazdaság terén⁴, annak érdekében, hogy a fejlődő országok javát szolgálja és növelje a fejlesztési együttműködés hatékonyságát⁵;
- N. mivel a DAS-68416-4 szójabab Unióba történő behozatala kétségkívül ahhoz vezet, hogy a termesztése a harmadik országokban – köztük a fejlődő országokkal – fokozódik, és ezzel párhuzamosan a 2,4-D és a glufozináttartalmú gyomirtó szerek használata is növekedik;
- O. mivel a több, szelektív gyomirtó szernek ellenálló géntechnológiával módosított növények kifejlesztése főként annak köszönhető, hogy azokban az országokban, amelyek nagymértékben termesztettek géntechnológiával módosított haszonnövényeket, gyorsan kialakult a gyomnövények glifozáttal szembeni ellenálló képessége;
- P. mivel az 1829/2003/EK rendelet 35. cikkében említett Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság 2017. június 12-én úgy szavazott, hogy nem nyilvánít véleményt; mivel csak az uniós lakosság 36,57%-át képviselő 11 tagállam szavazott mellette, míg 15 tagállam ellene, 2 pedig tartózkodott;

¹ Tagállami konzultációs dokumentum, 31–32. o.
<http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2011-00052>

² <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg3>

³ <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs00267-015-0589-7>

⁴ A Bizottság 2005. április 12-i közleménye a Tanács, az Európai Parlament és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság Részére – Politikák fejlesztési célú koherenciája – A haladás felgyorsítása a millenniumi fejlesztési célok elérése felé (COM(2005)0134).

⁵ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

- Q. mivel a Bizottság számos alkalommal sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy az 1829/2003/EK rendelet hatálybalépése óta a Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság támogatás nélkül volt kénytelen engedélyezési határozatokat elfogadni, és hogy a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok esetében általánossá vált az az egyébiránt kivételes döntéshozatali gyakorlat, hogy a dossziét végleges jóváhagyásra visszaküldik a Bizottsághoz; mivel e gyakorlat kapcsán Juncker elnök úr is kijelentette, hogy az nem demokratikus¹;
- R. mivel az 1829/2003/EK rendelet módosításáról szóló, 2015. április 22-i jogalkotási javaslatot a Parlament 2015. október 28-án első olvasatban elutasította², továbbá felkérte a Bizottságot, hogy vonja vissza és nyújtson be új javaslatot;
- S. mivel a 182/2011/EU rendelet (14) preambulumbekzdése szerint a Bizottság a kiegyensúlyozott megoldás érdekében lehetőség szerint úgy fog eljárni, hogy kerülje a fellebbviteli bizottságban a különösen érzékeny ágazatokra – a fogyasztók egészségének védelmére, az élelmiszer-biztonságra és a környezetvédelemre – vonatkozó végrehajtási jogi aktusok megfelelőségével szemben esetlegesen kialakuló többségi állásponttal való összeütközést;
1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1829/2003/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket;
 2. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete nem felel meg az uniós jognak, mivel az nem egyeztethető össze az 1829/2003/EK rendelet célkitűzésével, azaz a 178/2002/EK rendeletben³ meghatározott általános alapelvekkel összhangban azzal, hogy alapul szolgáljon az emberi élet és egészség, az állati egészség és jólét, a környezet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó fogyasztói érdekek magas szintű védelméhez, miközben biztosítja a belső piac hatékony működését;
 3. felkéri a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozata tervezetét;
 4. felszólítja a Bizottságot, hogy függessen fel minden, a géntechnológiával módosított szervezetek engedélyezése iránti kérelemre vonatkozó végrehajtási határozatot mindaddig, amíg az engedélyezési eljárást oly módon nem vizsgálják felül, hogy az kezelni tudja az elégtelennek bizonyult jelenlegi eljárás hiányosságait;
 5. felhívja a Bizottságot, hogy ne engedélyezzen gyomirtó szernek ellenálló géntechnológiával módosított növényt a kiegészítő gyomirtó szerrel és a termesztés helye szerinti országban alkalmazott kereskedelmi készítményeivel kombinált permetezés maradványainak teljes értékelése nélkül;
 6. felhívja a Bizottságot, hogy ne engedélyezzen olyan gyomirtó szernek ellenálló géntechnológiával módosított növényt, amelyet több gyomirtó szerrel szemben is ellenállóvá tettek, mint a DAS-68416-4 szójabab esetében, a kiegészítő gyomirtó szerrel és a termesztés helye szerinti országban alkalmazott kereskedelmi készítményeivel

¹ Lásd például az Európai Parlament plenáris ülészakának megnyitáskor elmondott, az új Európai Bizottság politikai iránymutatásairól szóló beszédében (2014. július 15., Strasbourg) és az Unió helyzetéről szóló beszédében (2016. szeptember 14., Strasbourg).

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0379.

³ HL L 31., 2002.2.1., 1. o.

kombinált permetezés maradványainak sajátos kumulatív hatásainak teljes értékelése nélkül;

7. felhívja a Bizottságot, hogy írja elő a többszörös genetikai eseményekkel, például a DAS-68416-4 kódszámú eseménnyel kapcsolatos egészségügyi kockázatok sokkal mélyrehatóbb vizsgálatát;
8. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki az egészségre gyakorolt kockázatok értékelésére, a toxikológiára, valamint a forgalomba hozatal utáni nyomon követésre irányuló olyan stratégiákat, amelyek a teljes élelmiszer- és takarmányláncot és a gyakorlatban az élelmiszer- és takarmányláncban jelenlévő kombinációjukat célozzák;
9. felhívja a Bizottságot, hogy a kiegészítő gyomirtó szerek használatának és a gyomirtó szerek maradványainak kockázatértékelését teljes mértékben integrálja a gyomirtó szerek ellenálló géntechnológiával módosított növények kockázatértékelésébe, függetlenül attól, hogy a géntechnológiával módosított növényt az Unión belüli termesztésre vagy élelmiszer és takarmány célú importra szánják;
10. felkéri a Bizottságot, hogy teljesítse az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikkéből fakadó, a fejlesztési szempontú szakpolitikai koherenciára vonatkozó kötelezettségét;
11. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.